

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ CURRICULUM

Εκτεταμένη Έκδοση Επιστημονική Τεκμηρίωση & Στρατηγική Ταυτότητα

 SDGs (UN Agenda 2030) Ψηφιακός Μετασχηματισμός Πράσινη Μετάβαση
 Resilience

Το παρόν αποτελεί ολοκληρωμένη ανάλυση ευθυγράμμισης του ΠΜΣ «Δημόσια Διοίκηση & Τοπική Αυτοδιοίκηση» (ΔΔΤΑ) με τους 17 SDGs του ΟΗΕ (Agenda 2030), τις τρεις Ευρωπαϊκές Στρατηγικές Προτεραιότητες και τα σχετικά ευρωπαϊκά πλαίσια διακυβέρνησης. Περιλαμβάνει στατιστικά αντικτύπου, αντιστοίχιση curriculum, ανάλυση έναντι ανταγωνιστών και στρατηγικές προτάσεις για ενίσχυση της επιστημονικής ταυτότητας.

1. Περίληψη

Βασικά Ευρήματα: Το ΔΔΤΑ ευθυγραμμίζεται ΑΜΕΣΑ με 9 SDGs (πλήρης ευθυγράμμιση: SDG 11, 16, 13, 4, 17), εμμέσως με 5 επιπλέον, και καλύπτει και τις τρεις κεντρικές Ευρωπαϊκές Προτεραιότητες πλήρως. Κανένας εσωτερικός ή εξωτερικός ανταγωνιστής δεν επιτυγχάνει αντίστοιχη ευρύτητα ευθυγράμμισης.

9+ Άμεσα εναρμονισμένοι SDGs	3/3 Ευρωπαϊκές Προτεραιότητες	400+ Απόφοιτοι-Πράκτορες SDGs

Το ΠΜΣ «Δημόσια Διοίκηση & Τοπική Αυτοδιοίκηση» καταλαμβάνει μοναδική θέση στο ελληνικό τοπίο μεταπτυχιακής εκπαίδευσης: είναι το ΜΟΝΟ πρόγραμμα που εκπαιδεύει στελέχη ΟΤΑ με ολιστική, ανθρωποκεντρική, αειφόρο φιλοσοφία. Οι 400+ απόφοιτοί του διασπείρονται σήμερα σε Δήμους, Περιφέρειες και φορείς ανά την Ελλάδα, αποτελώντας έμπρακτο δίκτυο τοπικής υλοποίησης των SDGs.

2. Το ΔΔΤΑ ως Κόμβος Τοπικής Υλοποίησης SDGs

Σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη, η «εντοπιοποίηση» (localization) των SDGs η μετάφρασή τους σε τοπική πολιτική και δράση αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση της Agenda 2030. Οι ΟΤΑ είναι οι φυσικοί φορείς αυτής της εντοπιοποίησης. Το ΔΔΤΑ εκπαιδεύει ακριβώς αυτούς τους φορείς.

Παγκόσμιο Επίπεδο: ΟΗΕ Agenda 2030	Τοπικό Επίπεδο: ΟΤΑ & ΔΔΤΑ
17 SDGs & 169 Targets φιλόδοξο παγκόσμιο σχέδιο. Ωστόσο, χωρίς εκπαιδευμένα στελέχη τοπικής αυτοδιοίκησης, τα SDGs παραμένουν αφηρημένες αρχές.	Οι απόφοιτοι ΔΔΤΑ μετατρέπουν τους παγκόσμιους στόχους σε τοπικές πολιτικές σε κάθε Δήμο, Περιφέρεια, Κοινωνική Υπηρεσία.

2.1 Η Ανθρωποκεντρική Φιλοσοφία ως SDG Πλεονέκτημα

Η κεντρική φιλοσοφία του ΔΔΤΑ, «Ανθρωποκεντρική Δημόσια Διοίκηση», είναι ταυτόσημη με τη φιλοσοφία των SDGs: «Leave No One Behind». Ενώ ανταγωνιστικά προγράμματα εστιάζουν σε τεχνικές δεξιότητες ή ψηφιακά εργαλεία, το ΔΔΤΑ θέτει τον πολίτη και την κοινότητα στο κέντρο κάθε διοικητικής απόφασης αυτό είναι η ουσία των SDGs.

- **Ο άνθρωπος στο επίκεντρο: κάθε ψηφιακό εργαλείο, κάθε πολιτική, κάθε χρηματοδότηση υπηρετεί τον πολίτη (SDG People Dimension)**
- Η κοινότητα ως μονάδα αλλαγής: ΟΤΑ ως πλατφόρμα κοινωνικής συνοχής (SDG 11, 10, 3)
- Ο πολιτισμός ως αναπτυξιακό κεφάλαιο: μοναδική ευθυγράμμιση με SDG 11 Target 11.4 (πολιτιστική κληρονομιά)
- Η βιωσιμότητα ως διοικητική αρχή: όχι «περιβαλλοντισμός», αλλά βιώσιμη διοίκηση (SDG 13, 15)

2.2 Voluntary Local Reviews (VLR) Ο Νέος Ρόλος ΟΤΑ

Από το 2016, το ΟΗΕ ενθαρρύνει τους ΟΤΑ παγκοσμίως να εκδίδουν Εθελούσιες Τοπικές Αναθεωρήσεις (Voluntary Local Reviews VLR): αυτοαξιολόγηση προόδου υλοποίησης SDGs σε τοπικό επίπεδο. Έως το 2026, πάνω από 200 πόλεις παγκοσμίως έχουν εκδώσει VLR, εκ των οποίων μόνο 2-3 ελληνικοί ΟΤΑ.

Ευκαιρία για ΔΔΤΑ: Το ΔΔΤΑ μπορεί να γίνει το πρώτο ελληνικό ΠΜΣ που εκπαιδεύει στελέχη ΟΤΑ στη σύνταξη VLR, και να συνεργαστεί με Δήμους για παραγωγή του πρώτου ελληνικού VLR σε επιστημονικά τεκμηριωμένη βάση. Αυτό θα αποτελούσε πρωτοπόρο ακαδημαϊκή-κοινωνική συνεισφορά.

3. Αναλυτική Χαρτογράφηση SDGs Curriculum & Αντίκτυπος

Ο παρακάτω πίνακας αντιστοιχεί κάθε σχετικό SDG με: (α) τη σύνδεσή του με το Curriculum ΔΔΤΑ, (β) τον τύπο ευθυγράμμισης (άμεση/έμμεση), και (γ) τον βαθμό ευθυγράμμισης.

SDG	Τίτλος	Σύνδεση με ΔΔΤΑ Curriculum	Πράσινη	Ψηφιακό	Resilience
SDG 11	Βιώσιμες Πόλεις & Κοινότητες	Βιώσιμη Ανάπτυξη ΟΤΑ, Χωρική Πολεοδομία, Smart City, Πολιτισμός, ΣΔΑΕ, ΣΒΑΑ	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
SDG 16	Ισχυροί Θεσμοί & Δικαιοσύνη	Θεσμικό πλαίσιο ΔΔ, Διαφάνεια, Λογοδοσία, Δημόσιες Πολιτικές, e-Gov	—	✓ ✓	✓ ✓ ✓
SDG 13	Κλιματική Δράση	ΣΔΑΕ, Πράσινα ΧΕ, Κλιματικά Σχέδια ΟΤΑ, Σύμφωνο Δημάρχων	✓ ✓ ✓	✓	✓ ✓
SDG 17	Συνεργασίες	ΕΣΠΑ, ΤΑΑ, Πρακτική Ευρώπη, ΔΔΣ, Erasmus+	✓	✓	✓ ✓ ✓
SDG 4	Ποιοτική Εκπαίδευση	Το ΔΔΤΑ ενσαρκώνει SDG 4 Δια Βίου Μάθηση στελεχών ΟΤΑ	—	✓ ✓	—
SDG 10	Μείωση Ανισοτήτων	Κοινωνική Πολιτική ΟΤΑ, ισότιμη πρόσβαση, Ανθρωποκεντρική ΔΔ	—	—	✓ ✓

SDG 8	Αξιοπρεπής Εργασία	Τοπική Οικονομική Ανάπτυξη, ΣΒΑΑ, Αναπτυξιακός Προγραμματισμός	✓	—	✓ ✓
SDG 9	Υποδομές & Καινοτομία	Ψηφιακή Υποδομή ΟΤΑ, Smart City, ΕΣΠΑ Υποδομών	✓	✓ ✓ ✓	✓
SDG 3	Υγεία & Ευζωία	Κοινωνικές Υπηρεσίες ΟΤΑ, Ποιότητα Αστικής Ζωής	✓	—	✓
SDG 5 (έμμ.)	Ισότητα Φύλων	Ισότιμη πρόσβαση υπηρεσιών ΟΤΑ, HR πολιτικές ΔΔ	✓	✓	✓
SDG 1 (έμμ.)	Μηδενική Φτώχεια	Κοινωνική Πολιτική & Κοινωνική Κατοικία ΟΤΑ	✓	✓	✓
SDG 15 (έμμ.)	Ζωή στη Στεριά	Αστικό Πράσινο, Βιοποικιλότητα σε ΟΤΑ, Κυκλική Οικονομία	✓	✓	✓
SDG 2 (έμμ.)	Μηδενική Πείνα	Τοπικά Αγροδιατροφικά Συστήματα, Αγροτικοί ΟΤΑ	✓	✓	✓

Σύνολο άμεσης ευθυγράμμισης: 9 SDGs Έμμεσης: 5 SDGs Σύνολο: 14 από 17 SDGs. Το ΔΔΤΑ αγγίζει το 82% των SDGs ποσοστό που κανένας εξωτερικός ή εσωτερικός ανταγωνιστής δεν επιτυγχάνει στο πεδίο της Δημόσιας Διοίκησης.

4. Αναλυτική Ευθυγράμμιση με Ευρωπαϊκές Προτεραιότητες

4.1 Ψηφιακός Μετασχηματισμός Πλήρης Χαρτογράφηση

Ευρωπαϊκό Θεσμικό Πλαίσιο

- EU Digital Compass 2030: 100% ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, 80% ψηφιακά έγγραμμοι πολίτες

- eGovernment Action Plan 2016-2021 / Tallinn Declaration 2017: ψηφιακή κυβέρνηση «by default»
- Interoperability Framework EU: διαλειτουργικότητα δημοσίων οργανισμών
- GDPR & NIS2 Directive: κυβερνοασφάλεια και δεδομένα στον δημόσιο τομέα
- Ελληνικό Σχέδιο Ψηφιακής Μετάβασης: Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025

Ευθυγράμμιση ΔΔΤΑ - Θεματικά Cluster

Cluster	Περιεχόμενο ΔΔΤΑ	Ευρωπαϊκό Πλαίσιο
e-Government OTA	Ψηφιακές Υπηρεσίες Δήμων, gov.gr, ηλεκτρονική Γραμματεία	eGov Action Plan, Tallinn Declaration
Open Data & Διαφάνεια	Open Data OTA, Δι@ύγεια, GDPR Compliance	EU Open Data Directive, PSI Directive
Ψηφιακές Δεξιότητες ΔΔ	Κατάρτιση υπαλλήλων OTA, ψηφιακά εργαλεία διοίκησης	DigComp Framework, DigCompEdu
Smart City	Έξυπνος Δήμος, IoT, Big Data Δημοτικής Διοίκησης	EU Smart Cities Mission, SDG 11
Κυβερνοασφάλεια	Προστασία Δεδομένων OTA, Business Continuity	NIS2, GDPR, EU Cybersecurity Act
Ψηφιακή Συμμετοχή	e-Democracy, e-Participation Δήμων, Διαβούλευση online	European Democracy Action Plan

Διαφοροποιητικό Πλεονέκτημα ΔΔΤΑ έναντι ανταγωνιστών

Ενώ το ΔΔΨΜ (εσωτερικός) και το ΕΑΠ-ΔΜΔ (εξωτερικός) αντιμετωπίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό ΩΣ ΣΚΟΠΟ σπουδών, το ΔΔΤΑ τον αντιμετωπίζει ΩΣ ΜΕΣΟ επίτευξης ανθρωποκεντρικής τοπικής διοίκησης. Αυτή η διάκριση είναι κρίσιμη: το EU Digital Compass ρητά αναφέρει ότι η ψηφιακή μετάβαση πρέπει να είναι «human-centric». Το ΔΔΤΑ ευθυγραμμίζεται με το ευρωπαϊκό πνεύμα όχι μόνο το γράμμα.

4.2 Πράσινη Μετάβαση Πλήρης Χαρτογράφηση

Ευρωπαϊκό Θεσμικό Πλαίσιο

- European Green Deal (2019): κλιματική ουδετερότητα 2050, -55% εκπομπές ως 2030
- Fit for 55 Package: 12 νομοθετικές προτάσεις για την υλοποίηση Green Deal
- EU Biodiversity Strategy 2030: αστικά πράσινα, ΟΤΑ ως φύλακες βιοποικιλότητας
- Σύμφωνο των Δημάρχων (Covenant of Mayors): 10.000+ ΟΤΑ με κλιματικές δεσμεύσεις
- EU Taxonomy for Sustainable Finance: πράσινα κριτήρια χρηματοδότησης ΟΤΑ
- Ευρωπαϊκό Κλιματικό Νόμο (2021): νομικά δεσμευτικοί κλιματικοί στόχοι

Ευθυγράμμιση ΔΔΤΑ Κλιματικά Εργαλεία ΟΤΑ

Κλιματικό Εργαλείο	Αντιστοίχιση ΔΔΤΑ	Ευρωπαϊκή Δέσμευση
ΣΔΑΕ (Σχέδιο Δράσης Βιώσιμης Ενέργειας & Κλίματος)	Βιώσιμη Ανάπτυξη & ΟΤΑ εκπαίδευση σύνταξης ΣΔΑΕ	Σύμφωνο Δημάρχων υποχρεωτικό
Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (GPP)	Διαχείριση Συμβάσεων ΟΤΑ, πράσινα κριτήρια	EU GPP Policy 50% πράσινες συμβάσεις
Κυκλική Οικονομία ΟΤΑ	Διαχείριση Αποβλήτων, Ανακύκλωση σε Δήμους	EU Circular Economy Action Plan
ΣΒΑΑ (Στρατηγικά Σχέδια ΒΑΑ)	ΕΣΠΑ & Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη κεντρικό μάθημα	ESIF 2021-2027 ΣΒΑΑ υποχρεωτικά για ΟΤΑ
Αστικό Πράσινο & Βιοποικιλότητα	Ποιότητα Αστικής Ζωής, φυτεύσεις, πράσινες υποδομές	EU Nature Restoration Law
Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοτικών Κτιρίων	Διαχείριση Δημοτικής Περιουσίας, ΕΠΑ	Renovation Wave ΕΕ 2030

Η Μοναδική Σύνδεση: Πολιτισμός & Πράσινη Ανάπτυξη

Κανένα άλλο ΠΜΣ Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα δεν συνδέει ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ & ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ όπως το ΔΔΤΑ. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και το New European Bauhaus (2020) αναγνωρίζουν ρητά τον πολιτισμό ως στοιχείο της βιώσιμης αστικής

ανάπτυξης. Ο πολιτισμός ΩΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ όχι ψυχαγωγία είναι ακριβώς αυτό που το New European Bauhaus προωθεί. Το ΔΔΤΑ το εκπαιδεύει.

4.3 Ανθεκτικότητα (Resilience) Πλήρης Χαρτογράφηση

Ευρωπαϊκό Θεσμικό Πλαίσιο

- NextGenerationEU (NGEU): 806,9 δισ. € για ανάκαμψη & ανθεκτικότητα
- Recovery & Resilience Facility (RRF): 6 πυλώνες ψηφιακό, πράσινο, κοινωνικό, υγεία, παιδεία, θεσμοί
- «Ελλάδα 2.0» (ΤΑΑ): 31,16 δισ. € οι ΟΤΑ ως φορείς υλοποίησης
- EU Civil Protection Mechanism: ενίσχυση τοπικής ανθεκτικότητας σε καταστροφές
- Πολιτική Συνοχής 2021-2027: «Πιο Ανθεκτική Ευρώπη» ΣΣ 5 & Στόχος Πολιτικής 2

Ευθυγράμμιση ΔΔΤΑ Πυλώνες Ανθεκτικότητας

Πυλώνας Resilience	Αντιστοίχιση ΔΔΤΑ	Ευρωπαϊκό Πλαίσιο
Θεσμική Ανθεκτικότητα	Ισχυροί ΟΤΑ, Αρχές Χρηστής Διοίκησης, Αντιδιαφθορά	RRF Pillar 6: Θεσμοί & Λογοδοσία
Οικονομική Ανθεκτικότητα	Δημοσιονομική Διαχείριση ΟΤΑ, Πλεονάσματα, Χρηματοδοτική Αυτοδυναμία	RRF Pillar 1 & 2
Ψηφιακή Ανθεκτικότητα	Κυβερνοασφάλεια ΟΤΑ, Business Continuity, Ψηφιακά Back-ups	RRF Pillar 3: Ψηφιακό Μετασχ.
Κοινωνική Ανθεκτικότητα	Κοινωνικά Δίκτυα ΟΤΑ, Κέντρα Κοινότητας, Κοινωνική Κατοικία	RRF Pillar 4: Κοινωνική Πολιτική
Κλιματική Ανθεκτικότητα	ΣΔΑΕ, Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης, Προσαρμογή στην Κλ/ΑΛ	RRF Pillar 2: Πράσινη Μετ.
Πολιτιστική Ανθεκτικότητα	Πολιτισμός ΩΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ μοναδικό σε ΔΔΤΑ	New European Bauhaus, ECoC

Στρατηγική Παρατήρηση: Το «Ελλάδα 2.0» απαιτεί στελέχη ΟΤΑ που να κατανοούν ΟΛΟΥΣ τους πυλώνες ανθεκτικότητας ταυτόχρονα θεσμικό, ψηφιακό, πράσινο, κοινωνικό. Αυτή ακριβώς η ολιστική προσέγγιση είναι η φιλοσοφία του ΔΔΤΑ. Κανένα «μονοθεματικό» ΠΜΣ δεν μπορεί να παρέχει αυτό.

5. Αντίκτυπος Οι Απόφοιτοι ως Πράκτορες SDGs

10	400+	100+
Χρόνια Λειτουργίας	Δίκτυο Αποφοίτων	Ελληνικοί ΟΤΑ Επηρεαζόμενοι

5.1 Χαρτογράφηση Αντικτύπου SDGs

Κάθε απόφοιτος ΔΔΤΑ που εργάζεται σε ΟΤΑ υλοποιεί στην πράξη τους SDGs που έμαθε. Αυτό δημιουργεί ένα μοναδικό δίκτυο «SDG multipliers» σε τοπικό επίπεδο:

- Ένας Αντιδήμαρχος απόφοιτος ΔΔΤΑ που εφαρμόζει ψηφιακή διακυβέρνηση = SDG 16 + SDG 11
- Ένας Διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών που σχεδιάζει πράσινες υποδομές = SDG 13 + SDG 11 + SDG 15
- Ένας Υπεύθυνος ΕΣΠΑ που διαχειρίζεται συγχρηματοδοτούμενα έργα = SDG 17 + SDG 8 + SDG 9
- Ένας Διευθυντής Κοινωνικής Πολιτικής που οργανώνει κοινωνικές υπηρεσίες = SDG 3 + SDG 10 + SDG 1
- Ένας Γενικός Γραμματέας που εκπονεί Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου = SDGs 11 + 16 + 17 ταυτόχρονα

5.2 Δίκτυο Αποφοίτων ως SDG Network

Οι 400+ απόφοιτοι ΔΔΤΑ, κατανεμημένοι σε ΟΤΑ σε ολόκληρη την Ελλάδα, αποτελούν ένα οργανικό δίκτυο τοπικής υλοποίησης SDGs μοναδικό φαινόμενο στην ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα. Κανένα άλλο ΠΜΣ δεν έχει δημιουργήσει αντίστοιχη θεσμική παρουσία σε τοπικό επίπεδο.

Πρόταση: Το ΔΔΤΑ μπορεί να μετασχηματίσει το δίκτυο αποφοίτων του σε επίσημο «SDG Local Network» το πρώτο θεσμικό δίκτυο ΟΤΑ-Πανεπιστημίου για την τοπική υλοποίηση SDGs στην Ελλάδα. Αυτό θα του εξασφαλίσει διεθνή αναγνωρισιμότητα και ισχυρή δημοσιότητα.

6. Συγκριτική Ανάλυση Αειφορίας ΔΔΤΑ vs Ανταγωνιστές

Συγκριτική αξιολόγηση του βαθμού ευθυγράμμισης ΔΔΤΑ και ανταγωνιστικών ΠΜΣ με SDGs και Ευρωπαϊκές Προτεραιότητες:

Κριτήριο Αειφορίας	ΔΔΤΑ	ΕΑΠ-ΔΜΔ	ΔΙ.ΠΑ.Ε.	ΔΔΠ Κόρινθος	ΜΑΡΜ Τρίπολη
SDG 11 (Βιώσιμες Πόλεις)	★★★★★	★★★★	★★	★★	★
SDG 16 (Θεσμοί)	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★
SDG 13 (Κλίμα)	★★★★★	★★	★	★	★
SDG 4 (Εκπαίδευση)	★★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
Ψηφιακός Μετασχ.	★★★★	★★★★★	★★★★	★★	★★★★
Πράσινη Μετάβαση	★★★★★	★★	★	★	★
Resilience/TAA	★★★★★	★★★★	★★★★	★★	★★★★
Πολιτισμός & SDGs	★★★★★	★	★	★★	★
Τοπική Εφαρμογή	★★★★★	★★★★	★★★★	★★	★★
ΣΥΝΟΛΟ / 45	42/45	30/45	24/45	23/45	19/45

Συμπέρασμα Συγκριτικής Ανάλυσης: Το ΔΔΤΑ επιτυγχάνει 42/45 βαθμούς αειφορίας σημαντικά υψηλότερο από κάθε ανταγωνιστή. Αυτό οφείλεται στην ολιστική φιλοσοφία του: μόνο το ΔΔΤΑ ενσωματώνει ταυτόχρονα Πολιτισμό, Κλιματική Δράση, Ψηφιακό Μετασχηματισμό και Κοινωνική Πολιτική τους τέσσερις πυλώνες βιώσιμης τοπικής διοίκησης.

7. Οι Τρεις Πυλώνες Αειφορίας του ΔΔΤΑ

ΠΥΛΩΝΑΣ 1 Θεσμική Ανθεκτικότητα Ισχυροί, διαφανείς, υπεύθυνοι θεσμοί ΟΤΑ. Αρχές χρηστής διοίκησης, λογοδοσία, αντιδιαφθορά. Απαραίτητη προϋπόθεση για κάθε SDG. Σχετικοί SDGs: 16, 17, 10.	ΠΥΛΩΝΑΣ 2 Περιβαλλοντική Βιωσιμότητα ΟΤΑ ως πρωταρχικοί φορείς κλιματικής δράσης. Πράσινη Μετάβαση, ΣΔΑΕ, κυκλική οικονομία, βιοποικιλότητα. Σχετικοί SDGs: 11, 13, 15, 2.	ΠΥΛΩΝΑΣ 3 Κοινωνική & Πολιτισμική Αειφορία ΟΤΑ ως φορείς κοινωνικής συνοχής, πολιτισμικής κληρονομιάς, ισότητας. Μοναδικό στοιχείο του ΔΔΤΑ. Σχετικοί SDGs: 4, 3, 10, 5, 1.

Η τριπλή διάσταση αειφορίας (Θεσμική + Περιβαλλοντική + Κοινωνική/Πολιτισμική) αντιστοιχεί ακριβώς στον ορισμό της βιώσιμης ανάπτυξης όπως ορίζεται από τον ΟΗΕ (Triple Bottom Line: People, Planet, Prosperity). Το ΔΔΤΑ καλύπτει και τους τρεις άξονες τα περισσότερα ανταγωνιστικά ΠΜΣ καλύπτουν μόνο έναν.

8. Αναλυτική Αντιστοίχιση Curriculum SDG-Ευθυγράμμιση

Θεματική Ενότητα	Κύριοι SDGs	Ευρωπ. Προτ.	Εφαρμογή ΟΤΑ	Επίπεδο
Θεσμικό Πλαίσιο ΔΔ & ΟΤΑ	SDG 16, 11, 17	Cohesion Policy	Νομοθεσία ΟΤΑ	Υψηλό
Διοίκηση & Οργάνωση ΟΤΑ α'-β' βαθμού	SDG 11, 16, 17	EU Local Gov.	Δομή ΟΤΑ	Υψηλό
Δημόσιες Πολιτικές & Αξιολόγηση	SDG 16, 17, 10	EU Better Reg.	Πολιτικές ΟΤΑ	Υψηλό
Ψηφιακή Διακυβέρνηση & e-Gov	SDG 9, 16, 11	Digital Compass	gov.gr, e-ΔΔ	Υψηλό
Βιώσιμη Ανάπτυξη & ΟΤΑ	SDG 11, 13, 15, 8	Green Deal	ΣΔΑΕ, ΣΒΑΑ	Υψηλό

ΕΣΠΑ & Χρηματοδοτικά Εργαλεία	SDG 17, 8, 11	ESIF/RRF/NGEU	Έργα ΕΕ	Υψηλό
Πολιτισμός & Τοπική Ανάπτυξη	SDG 11, 4, 10, 3	New Eur. Bauhaus	Πολ. Εκδηλ.	Υψηλό
Κοινωνική Πολιτική ΟΤΑ	SDG 1, 3, 10, 5	Eur. Social Pillar	ΚΔΑΠ, ΚΑΠΗ	Μεσαίο
Ευρωπαϊκές Πολιτικές & ΕΕ	SDG 16, 17	EU Governance	Ευρωπαϊκά ΧΕ	Υψηλό
Δημοσιονομική Διαχείριση ΟΤΑ	SDG 16, 17	RRF/NGEU	Προϋπολογ.	Μεσαίο
Πρακτική Άσκηση Ευρώπη	SDG 17, 4, 11	Erasmus+	Εμπ. Εφαρμογή	Υψηλό
Διπλωματική Εργασία (ΟΤΑ)	Εξαρτάται	Εφαρμ. Έρευνα	Τοπικά Σχέδια	Υψηλό

9. Στρατηγικές Προτάσεις Ενίσχυση Επιστημονικής Ταυτότητας

9.1 Άμεσες Ενέργειες (2026-2027)

- **ΕΘΑΑΕ Πιστοποίηση:** η απουσία πιστοποίησης η οποία εκκρεμεί σχεδόν 2 χρόνια αποτελεί την κύρια αδυναμία στη συγκριτική αξιολόγηση
- **SDG Branding:** Επίσημη υιοθέτηση του τίτλου «ΠΜΣ Ευθυγραμμισμένο με SDGs ΟΗΕ» προβολή στην ιστοσελίδα, υλικά, αφίσες
- **Πρώτο Ελληνικό VLR:** Συνεργασία με Δήμο Καλαμάτας ή άλλον ΟΤΑ για παραγωγή Voluntary Local Review SDGs

9.2 Μεσοπρόθεσμες Ενέργειες (2027-2029)

- **Νέος Θεματικός Κύκλος «SDGs & ΟΤΑ»:** Προαιρετική Θεματική Ενότητα (5 ECTS) ή ενσωμάτωση σε υπάρχοντα μαθήματα
- **SDG Local Network:** Επίσημη θεσμοποίηση δικτύου 400+ αποφοίτων ως «SDG ΟΤΑ Network» πρώτο στην Ελλάδα

- **Ετήσιο Βαρόμετρο Αειφορίας ΟΤΑ: Δημοσίευση «Δείκτη Αειφορίας Ελληνικών ΟΤΑ» από το ΔΔΤΑ ακαδημαϊκή παραγωγή & επικοινωνιακό εργαλείο**
- **Covenant of Mayors Partnership: Επίσημη συνεργασία ΔΔΤΑ-Σύμφωνο Δημάρχων για εκπαίδευση στελεχών**

9.3 Μακροπρόθεσμες Ενέργειες συστήνονται (2029+)

- **Αγγλόφωνος Κύκλος «MPA in Sustainable Local Governance»: Διεθνοποίηση απευθύνεται σε στελέχη ΟΤΑ Βαλκανίων & Ανατ. Μεσογείου**
- **Jean Monnet Chair: Αίτηση χρηματοδότησης ΕΕ για Έδρα Jean Monnet «Τοπική Διακυβέρνηση & SDGs»**
- **Ερευνητικό Κέντρο ΟΤΑ & Αειφορίας: Ίδρυση ερευνητικής μονάδας στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου για τη μελέτη της τοπικής βιώσιμης ανάπτυξης**

10. Συμπέρασμα Η Επιστημονική Ταυτότητα του ΔΔΤΑ

Η εκτεταμένη ανάλυση αειφορίας αποκαλύπτει μια θεμελιακή αλήθεια για το ΠΜΣ «Δημόσια Διοίκηση & Τοπική Αυτοδιοίκηση»: δεν πρόκειται απλώς για ένα ακαδημαϊκό πρόγραμμα που διδάσκει τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι το ίδιο ένα εργαλείο βιώσιμης ανάπτυξης.

Διδάσκοντας σε στελέχη ΟΤΑ να διοικούν ολιστικά, θεσμικά, ψηφιακά, πράσινα, κοινωνικά το ΔΔΤΑ δημιουργεί τοπικούς ηγέτες που γίνονται αυτόματα πράκτορες των 17 SDGs στις κοινότητές τους. Κάθε απόφοιτος που αναλαμβάνει ηγετική θέση σε ΟΤΑ αποτελεί ζωντανή απόδειξη της συνεισφοράς του προγράμματος στην παγκόσμια ατζέντα αειφορίας.

«Οι απόφοιτοι του ΔΔΤΑ δεν είναι απλώς Μεταπτυχιακοί Διοικητικοί Επιστήμονες. Είναι Τοπικοί Πράκτορες Βιώσιμης Ανάπτυξης οι άνθρωποι που μεταφράζουν τις παγκόσμιες αρχές των SDGs σε τοπική πράξη, με τις πλέον σύγχρονες μεθόδους και εργαλεία μάλιστα για κάθε πολίτη, σε κάθε γωνιά της Ελλάδας.»

Η Διευθύντρια ΠΜΣ

Ευγενία Μπιτσάνη, Καθηγήτρια

Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Καλαμάτα 2026

